

RODICA OJOG-BRAŞOVEANU (28 august 1939 – 2 septembrie 2002), celebră autoare de romane polițiste din România, a urmat primele clase la Școala „Maison des Français“, continuându-și educația la Liceul „Domnița Ileana“. A început apoi cursurile Facultății de Drept din București, dar, după doi ani, în 1956, a fost exmatriculată pe motive politice. După un an de muncă necalificată la fabrica de medicamente Galenica, a reluat studiile de Drept, de data aceasta la Iași. După absolvire a început să profeseze avocatura. În 1969 a debutat cu un scenariu de televiziune, iar primul roman polițist, *Moartea semnează indescifrabil*, pe care l-a publicat în 1971, l-a scris la insistența soțului ei, actorul Cosma Brașoveanu. După șapte ani de practică a renunțat la avocatură și s-a dedicat în întregime scrierii. Până în 1999, a publicat treizeci și cinci de romane, majoritatea polițiste, câteva istorice și unul științifico-fantastic. Este considerată marea doamnă a literaturii polițiste românești. Dintre volumele sale amintim: *A înflorit liliacul* (Editura Nemira, 2004), *Coșmar* (Editura Nemira, 2004), *Răzbunarea sluților* (Editura Nemira, 2001, 2006, 2009, 2018), *Necunoscuta din congelator* (Editura Nemira, 2000, 2006, 2018), *Grasă și proastă* (Editura Nemira, 2000, 2006, 2009, 2018), *Logofătul de taină* (Editura Nemira, 2008, 2012), *Agentul secret al lui Altîn-Bey* (Editura Nemira, 2008, 2011), *Ochii jupâniței* (Editura Nemira, 2008), *Vulturul dincolo de Cornul Lunii* (Editura Nemira, 2008), *Disparația statuui din parc* (Editura Nemira, 2008, 2013), *320 de pisici negre* (Editura Nemira, 2001, 2008, 2012, 2013, 2019), *Al cincilea as* (Editura Nemira, 2000, 2004, 2008, 2011, 2014), *Poveste imorală* (Editura Nemira, 2008, 2012), *Telefonul din bikini* (Editura Nemira, 2008).

RODICA OJOG-BRASOVÉANU

ANONIMA DE MIERCURI

Ediția a V-a

NEMIRA

1

Se părea că inginerul Cris Gregorian nu voia să remarce femeia înaltă pe care de la un timp o întâlnea aproape zilnic când se întorcea de la serviciu, căci Tânără făcea parte din categoria persoanelor ce nu pot trece neobservate, indiferent de perimetru în care ar fi evoluat: pe stradă, într-o sală de spectacol sau restaurant, la o coadă sau (mai ales!) la defilare. Foarte înaltă – statură accentuată și de o supletă excesivă – nu era frumoasă în sensul academic al noțiunii, ci extrem de interesantă. Intriga, mai ales îngrijora, fascina atmosfera particulară ce părea să o degaje și despre care îți închipuiai că trebuie să fie o reverberație palidă a climatului ei interior. Cercetându-i chipul, părea limpede că voința, hotărârile neașteptate și o senzualitate greu de stăpânit sunt componente de bază ale personalității acestei femei. Bizară însă până la perplex era ținuta vestimentară arborată, căci, întâlnind-o pe stradă, în peisajul Bucureștilor contemporani, pietonul simțea nevoie să se frece la ochi: o siluetă desprinsă din *Vogues*-urile anilor '30 străbătea Calea Victoriei ca o fantomă, iar unii se întrebau dacă nu cumva „se filmează“ pe undeva. Stârnea stupefacție

mai cu seamă vara, când peste rochii de mătase naturală – mixtură de panglici, godeuri și pliuri – zvârlea o pereche de vulpi argintii, sau când iarna, pe vremea cumplită, umbla în escarpeni cu toc de cristal, fără fular la decolteuri adânci, en-coeur-uri despicate până aproape de centură. Evident, machiajul și coafura păstra linia acelorași ani. Interesant era însă faptul – poate din cauza tinereții, a liniei desăvârșite și a lucrurilor de excelentă calitate – că nu stârnea zâmbete sarcastice. Cei mai mulți o socoteau doar excentrică, iar dezinformații își închipuiau că devansează moda. Nu o dată femei în vîrstă care o întâlniseră întâmplător pe stradă mărturiseau entuziasmate prietenelor: „Să știi că iar se poartă canotierele de paie în februarie... Am văzut azi în față la „Eva“ o femeie foarte bine, străină cred. Avea o borsalină olive splendidă. Am purtat una exact la fel când m-am logodit cu Petrică. Sunt vreo cincizeci de ani de atunci... Extraordinar cum se întoarce modal!...“

În realitate, era posibil ca Cris Gregorian să-i ignore persoana pentru că femeia se mulțumise adesea doar să-l observe: din spatele unei vitrine, la volanul unei mașini care staționase în fața blocului sau de pe celălalt trotuar. Îi ieșise în întâmpinare doar de două ori, dar Cris nu observa în general pe nimeni. Nu era propriu-zis un tip distrat, ci totdeauna preocupat de ceea ce șahiștii numesc mișcarea imediat următoare, indiferent că se ducea la un spectacol sau în vizită la Coleta Miclescu.

Și acum, de pildă, ieșit la o scurtă plimbare – îi păcea vremea rece, ploioasă, cu aromă de flori de toamnă ude și ciufulite –, reflecta că avea să traverseze la celălalt capăt al cheiului, unde traficul mai redus nu i se părea atât de enervant.

O smucitură bruscă, de parcă cineva l-ar fi apucat de poale, îl țintui locului. Mânerul unei umbrele i se încurcase

în cordonul trenciului descheiat. Femeia întoarsă din drum încercă să-l elibereze îngânând câteva cuvinte de scuze. Gregorian râse cu amabilitate:

– Vedeți... Dacă v-aș fi „agățat“ eu, v-ați fi supărat.

Îl privi în ochi, fără să zâmbească. Rostii grav, cu o seriozitate deplasată în contextul incidentului care, socotea Cris, putea fi considerat în funcție de dispoziție amuzant, sau în cel mai rău caz imbecil:

– Nu m-aș fi supărat.

– Interesant... zâmbi Gregorian, neștiind de fapt ce să spună.

Nu era ceea ce se cheamă un bărbat direct și afirmațiile, atitudinile fără un minimum de ambalaj îl luau prin surprindere. Se uită mai atent la femeia din față lui. Avea ochi mari, întunecați, gura puternică și senzuală. Părul, feuille morte, îl purta strâns într-un coc care-i lăsa liberă ceafa. Întreaga făptură emana o aromă de *Arpèges*.

„O persoană derutantă...“ își zise Gregorian. În general, nu-și pierdea lesne cumpătul, dar acum încerca o senzație bizară. Se simțea nelăindemână în prezența femeii, fiind în același timp conștient că personalitatea ei captiva.

– Ce facem? Nu mergem?

Gregorian pică din nori.

– Unde?!

– Oriunde, mi-e indiferent.

Cris încercă să-i descifreze chipul: grav, concentrat, fără urmă de zâmbet. Vizavi, pe Splaiul Independenței, trecea tramvaiul 13, cu zgromot asurzitor, metalic. În lumina gălbuiie, dincolo de geamuri, se vedeafiguri anonte, indiferente, un pardesi, poate balonzaid, roșu.

– Să presupunem..., începu Cris.

– Nu mă interesează ipotezele.

– ...că eu mă duceam la serviciu...

– Nu la ora asta, nu cu aerul ăsta, nu cu pasul ăsta.

- ...sau că mă aşteaptă nevestă-mea.

- N-ai nevestă.
- De unde ştii?
- Ştiu. Hai!

Aproape că îl trăgea. Gregorian încercă să râdă:

- Recunosc, duduie dragă...
- Spune-mi Adina.

- ...că mă simt descumpărnit. Sunt un bărbat oarecare și nimeni n-a încercat până acum să mă încredințeze de contrariu, nu am nici una, dar absolut nici una, din calitățile care ar putea seduce o femeie ca dumneata.

- Asta o decid eu.
- Ajută-mă să pricep...
- Îmi placi. E de ajuns, nu?

Un surâs bland, vag malitios, lumină chipul lui Gregorian.

- Spune-mi, procedezi totdeauna – mă refer la situații similare – la fel de... impetuos?

- Firește, replică liniștită Adina. Nu văd de ce „accroche“-ul, să-i spunem pe nume, ar constitui un privilegiu rezervat doar bărbătilor...

Gregorian își trecu mâna liberă peste bărbie, o lăsă să lunece, până la nodul cravatei.

- Da... E un punct de vedere.
- Ce facem? Mă inviți la tine?

Cris întoarse capul râzând încetisor. Povestea începea să-l amuze.

- La urma urmelor, de ce nu?

Adina respiră ostentativ.

- În sfârșit! Începusem să cred că m-am înșelat.
- Adică?

- Mi-e suficient să mă uit la un bărbat, ca să-mi dau seama dacă merită calificativul. Uneori e de-ajuns să-l văd doar din spate.

- Nu te lauzi?

Adina surâse vag, strângându-i brațul.

- Ești cel mai în măsură s-o știi.

- Oricum, urmă Gregorian pe un ton doct, abstract, ca și cum, de la înălțimea unei catedre ar fi încercat să dezvolte o teorie, o lege științifică, însușirea presupune o experiență... hm... da... o experiență considerabilă.

„Ce vârstă să aibă? se întrebă în aceeași clipă. Nu pare mai mult de douăzeci și opt, maximum treizeci... Dacă a debutat la cinșpe, șaișpe ani... Da, are ceva vechime...“

- Nu experiență, spuse Adina. Nu neapărat.
- Dar ce?
- Talent.
- Interesant! aprecie Gregorian, căutându-și yalele în buzunar.

Adina privi în jur. Un bloc mic, cu parter și etaj, în fundul unei grădinițe neîngrijite.

- Ia loc și scuză-mă. La mine nu-i niciodată ordine.
- Nu fi burghez.

Se lăsă dezbrăcată de pardesi - asimetric, fără guler și revere, cu nasturi mari ca niște farfurioare de cafea; Bette Davis în „Corabia“ anul 1933 - și se aşeză într-un jilț cu brațele de lemn.

Gregorian se instală în fața ei cercetând-o deschis și nedismulându-și curiozitatea. Fără să fie vreun expert în materie de vestimentație feminină, realiză că femeia arborează un out of fashion plin de rafinament. Rochia fumurie de triple voile cu corseletă și decolteu tăiat în trapez - baza era punctată de două clipsuri din duble - pantofii ajurați, poșeta de piele creponată, îl catapultau, cu decenii în urmă, într-un București cunoscut din povesti de familie, fotografii, reviste vechi păstrate pentru cine știe ce rețetă culinară ori practică. Păstrate, dar neconsultate vreodată, căci așa se întâmplă totdeauna, uitate,

răsoite azi cu anume nostalgia și surâs îngăduitor. Multe, sfaturile, reclamele, stilul par naiv, totul transpiră o înduioșătoare lipsă de preocupări serioase.

Adina arăta cu bărbia spre o fotografie înrămată: o fată blondă cu ochii încrețiti de soare și râs. Chipul nu era frumos, dar radia tinerețe și puritate.

- Cine-i?
- Soția mea.
- Când era minoră! Șaptesprezece ani?
- Nu, douăzeci și cinci. Părea totdeauna foarte Tânără.
- Părea?!
- A murit acum zece ani.
- Îmi pare rău.

Cris surâse.

- În sfârșit, primul act convențional.
- Din când în când, mai dau și bună ziua.

Gregorian deschise un scrin și scoase două pahare verzuie.

- Cu ce te ocupi, Adina?
- Femeia îl privi ironică.
- Nu poți folosi dormitorul fără o fișă de cadre completă?
- În regulă. N-am pus întrebarea. Bei o votcă? N-am altceva în casă.

- Beau... Argintăria ta e foarte frumoasă. Nu mă omor după sfeșnice Adler, scoase în serie, dar setul rusesc are mare valoare. Si vasul Secession e splendid.

- Care-i ăla? întrebă amuzat Cris întinzându-i paharul.
- Amfora cu pești în relief de pe birou. Cere însă o floare mai nobilă. Tufănelele se simt foarte bine într-o oală de pământ sau eventual o ceramică olandeză.
- Iau act.

Se așeză pe canapea și începu să-și caute țigările în buzunar. Adina se răsuci să-l privească mai bine. Era

prezentabil, convențional îmbrăcat – costum și cravată –, potrivit de înalt. Pe față brună, cu trăsături agreabile, dar lipsite de personalitate, stăruia o expresie de melancolie, sau mai degrabă resemnare, impresie încelătoare poate, dar sentimentul era că omul acesta suferise foarte mult. O suferință care îi ucisese pentru totdeauna capacitatea de a fi fericit. Zâmbetul lui era trist, râsul n-avea veselie, părea fără culoare.

- Spune-mi, tu ai sărit vreodată în sus de bucurie?
- Gregorian întoarse capul amuzat.
- E singura modalitate de a-ți manifesta entuziasmul?
- Știi foarte bine ce vreau să spun. Există în tine o nefericire mocnită, veche. Parcă le-aia lăsat pe toate în bernă...

Cris lăsa paharul. Se foi căutând o poziție mai comodă și își rezemă cotul pe spătarul canapelei.

- Nici tu nu-mi pari din cale afară de vioaie.
- Cu mine se petrece altceva.
- Cris tăcu. Adina îl cercetă intrigată.
- Nu mă întrebă ce?
- Îți făcu Gregorian clătinând capul. Pot folosi dormitorul și fără să clarific chestiunea.

Femeia își azvârli ușor capul pe spate. Privirea era sfidătoare, nările vibrau.

- Dovedește-o.
- Cris o cercetă câteva clipe cu același zâmbet trist. Întinse brațul și îi cuprinse umerii.

Când Adina ieși din dormitor, Cris, lângă pian, își înnoindă cravata.

- Parcă ai fi funcționar în City. Costum închis, cravată. Îți lipsesc melonul și umbrela.
- Nu-mi lipsesc.
- Adina râse:
- Ai purtat vreodată blugi?

- Niciodată.

- De ce? Ești încă Tânăr, silueta ți-o permite.

- Mi se pare aberant atâtă vreme cât nu lucrez pe un șantier, nu iodleresc înfigându-mi cortul în creștet de munte și nu domesticesc mustangi în Texas, să umblu îmbrăcat ca un salahor.

- Ai dreptate... Îmi aduci pardesiul?

Gregorian dădu din cap. În fața oglinzi, cu câteva agrafe între dinți, Adina își înnodă expertă cocul.

- Gata! Mulțumesc...

Pendula începu să bată.

- Extraordinar! se miră Adina. Șapte și jumătate. N-aș fi crezut.

- Nu-i târziu...

- Depinde. Îi întinse obrazul. La revedere, Cris.

- Îmi permisi să te conduc?

- Nu.

- Să-ți chem un taxi?

- Nu.

- Am să te mai văd?

Femeia îi căută ochii.

- Nu, Cris.

În bucătărie, bătrânul Ștefan Popa rupse foia calendarului de perete: Miercuri, 25 noiembrie 1981. Consultă textul de pe verso. „Siderurgia și viitorul petrochimiei...“ Se strâmbă și azvârli ghemotocul de hârtie în găleată. Cu pași târși și apropie de masă și își trecu palma peste mușamaua decolorată. Nu, nu erau firimituri... Gândacii ăia roșii, o adevărată calamitate... Da, gunoiul îl dăduse afară la prânz. Verifică a patra oară focurile de la aragaz și în sfârșit închise lumina.

În odaie era cald – peste un sfert de ceas avea să scoată radiatorul din priză –, patul așternut, îl făcuse înainte

de a cina. Tot atunci își pregătise pe lada studioului paharul cu apă pentru proteză, ochelarii de lectură lângă Biblie, chibriturile și țigara. Unica țigară pe care i-o permitea emfizemul pulmonar. O fuma seara, la televizor. Deschizând aparatul, se gândi că avea să petreacă o seară minunată. De când luase hotărârea aceea mare, trăia într-o stare de continuă și dulce mulțumire. Mânca bine și cu apetitul de altădată „attenție, tinere, se amenință cu degetul în oglindă, la colesterol!“, dormea țeapă, iar casa, care i se păruse altădată sordidă și rece (abia aștepta să iasă în targ și se întorcea zilnic), devenise îmbietoare și prieteneoasă.

Era de fapt o mostră tipică a garsonierei anilor '50: un studio cu o mică vitrină dreptunghiulară la lada în formă de L, două fotolii englezesti, adânci și confortabile, îmbrăcate în creton, o măsuță rotundă, nelipsita veioză pântecoașă, vârfuită de un abajur pagodă. Pe fețele de pergament gros, evoluau gheișe și mandarini.

Ștefan Popa deschise televizorul. Peste zece minute avea să înceapă filmul. Ginger Rogers! Ce muiere îndrăcită! Le bătea pe toate... Rita Hayworth, Vivien Leigh, Judith Garland nu însemnau nimic pe lângă ea, nu-i ajungeau nici până la călcâi... Se ducea de câte trei-patru ori la filmele ei...

„Ca un licean, râse bătrânul aducerii-aminte. Si doar eram măgar în toată firea. Sărisem din treizeci... Pe urmă, când am cunoscut-o pe ea...“

Se făcuse livid, nu-și mai găsea cuvintele.

„Ginger...“

„Nu! Eliza. Se spune că semănăm extraordinar!“

Extraordinar? Surori gemene! Aceeași siluetă mlădi-oasă, s-o treci printr-un cercel, aceeași coamă blondă, gura, râsul, privirea, identice. Evident, Eliza exploata la

maximum asemănarea, îi copia toaletele, coafura, gesturile. Din prima clipă se îndrăgostise ca un nebun.

„De fapt, eram gata îndrăgostit, reflectă Ștefan Popa. Sunt îndrăgostit și astăzi... N-am încetat niciodată să iubesc...“

Semnalul muzical al „Telecinematecii“ îl scutură de gânduri. Stinse lustra și se așeză în fotoliu, răsucind între degete tigara.

„Am s-o aprind la primul ei cadru... Ce bine că m-am decis! Mă simt liber... Liber ca la doisprezece ani, când alergam cu plasa după fluturi... Trebuia s-o fi făcut mai demult... Fred Astaire! Hm! N-am înțeles niciodată ce găseau muierile la maimuțoiul ăsta acrobat...“

Uşa de la baie se deschise încet. Ştefan Popa nu observă nimic. Stătea cu spatele, iar sonorul, dat aproape la maximum, acoperea orice zgomot. Oricum, n-avea ochi şi urechi decât pentru Ginger, care evoluă pe pista de sticlă într-un furou de paiete.

„Eliza... Dragostea mea...“

Mâna îi tremura, abia izbuti să aprindă chibritul. Trase adânc din țigară. Se auzi o bufnitură parcă ar fi căzut o carte pe covor și Ștefan se întoarse speriat. Ochii i se lărgiră de groază:

- Dumneata?!

Văzu lațul și în aceeași secundă își simți grumajii pri-
zonieri. Apoi se făcu întuneric.

2

Maiorul Cristescu ridică ochii din gazetă. O împărtășește cu zgomot, interesându-se:

- Ce s-a întâmplat?

Sergentul, Tânăr, bălan cu față roșcovană, puse plicul pe masă:

- S-a primit acum, cu mențiunea „urgent“.

Cristescu se uită reflex la ceas. Era un Doxa vechi, extraplat. Îl avea din liceu și nu consimțise să se despartă niciodată de el. Drăciile moderne, unde trebuie să pui ochelari ca să ghicești că e miezul nopții îl iritau: „Oamenii dovedesc o fantezie inepuizabilă când e vorba să-și complice existența...“

- Hm! Opt și jumătate... Cui dracu' îi mai arde de corespondență la ora asta?!

Deschise plicul cu silă necamuflată. Îi repugnau anumele, dar din nefericire trebuia să țină seama de ele. În majoritatea cazurilor, realitatea le confirma conținutul. O știau toate politiile din lume.

Astăzi, miercuri, 25 noiembrie 1981, a fost ucis pensionarul Stefan Popa, la domiciliul lui din strada